

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION
NOVEMBER 2011

GREEK SECOND ADDITIONAL LANGUAGE: PAPER I

Time: 2 hours

100 marks

PLEASE READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY

1. This question paper consists of 12 pages. Please check that your question paper is complete.
 2. Read the questions carefully.
 3. Number your answers exactly as the questions are numbered.
 4. In your own interest write legibly and present your work neatly.
-

ΤΜΗΜΑ 1**ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ****ΕΡΩΤΗΣΗ 1**

Να διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και να ολοκληρώσεις τις δραστηριότητες που ακολουθούν:

ΕΝΤΟΠΙΣΤΕ ΤΟΥΣ ΠΑΛΙΟΥΣ ΣΑΣ ΣΥΜΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕΣΩ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

“Προσπαθούσα για καιρό να ξαναβρώ κάποιον παλιό μου συμμαθητή. Με τη βοήθεια του διαδικτύου ξαναβρήκα έπειτα από 13 χρόνια τον φίλο μου από το Δημοτικό”.

Ο 26χρονος Χρήστος Κοκότης τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο το 1992 και για περισσότερα από 4 χρόνια προσπαθούσε να επικοινωνήσει με κάποιον από τους παλιούς συμμαθητές του.

“Με τη βοήθεια του Διαδικτύου ξαναβρήκα τον φίλο μου από το Δημοτικό έπειτα από 13 χρόνια”, λέει ο 26χρονος Χρήστος Κοκότης. “Η προσπάθειά μου αυτή δεν είχε κανένα απολύτως αποτέλεσμα, καθώς άλλοι άλλαξαν γειτονιά κι άλλοι εργάζονται ή σπουδάζουν στο εξωτερικό”.

Τα πράγματα έγιναν πολύ πιο απλά όταν δημιουργήθηκε η πρώτη ιστοσελίδα μέσω της οποίας μπορεί κανείς να βρει τους συμμαθητές του ... on-line. Ο Χρήστος συμπλήρωσε στην ειδική φόρμα της ιστοσελίδας τα στοιχεία του και το Δημοτικό Σχολείο στο οποίο φοίτησε και περίμενε έως ότου κάποιος από τους παλιούς του φίλους επικοινωνήσει μαζί του. Η απάντηση δεν άργησε να έρθει. Ο Χρήστος έλαβε ηλεκτρονικό μήνυμα από τον συμμαθητή με τον οποίο μοιράζονταν το ίδιο θρανίο για περισσότερα από τρία χρόνια!

“Ο Αχιλλέας εργάζεται στην Ιταλία τα τελευταία τρία χρόνια οπότε είναι λίγο δύσκολο να βρεθούμε. Επικοινωνούμε καθημερινά μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων και όταν θα έρθει στην Ελλάδα θα συναντηθούμε για να θυμηθούμε παλιές ιστορίες από το σχολείο”, αναφέρει στην εφημερίδα “ΤΑ ΝΕΑ” ο Χρήστος. Άλλοι επισκέπτες της ιστοσελίδας πάντως, δεν είναι το ίδιο τυχεροί, αφού μπορεί να περιμένουν και πάνω από πέντε μήνες, ώσπου να λάβουν νέα από τους φίλους των σχολικών τους χρόνων.

Σύμφωνα με τους υπεύθυνους της ιστοσελίδας <www.proin-simathites.com>, η ελληνική έκδοσή των “διαδικτυακών συμμαθητών”, ανέβηκε στο διαδίκτυο το 2004 και βρήκε άμεση ανταπόκριση – σήμερα έχει πάνω από 5.000 εγγεγραμμένα μέλη. Την ίδια σελίδα δε, έχουν στο διαδίκτυο περισσότερες από 11 χώρες, μεταξύ των οποίων η Γαλλία, η Ιαπωνία, η Ινδία, η Ιταλία, η Πολωνία και το Μεξικό.

Φωτογραφία από: [www.lifehack.org]

Ελληνικά: Από το κείμενο στη λέξη, Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΜΕ, με αλλαγές

1.1 Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις, χρησιμοποιώντας ολοκληρωμένες προτάσεις:

- 1.1.1 Ποιον προσπαθούσε να βρει ο Χρήστος; (1)
- 1.1.2 Τι βοήθησε τον Χρήστο να βρει τον συμμαθητή του; (1)
- 1.1.3 Πόσα χρόνια προσπαθούσε ο Χρήστος να βρει τον παλιό του συμμαθητή; (1)
- 1.1.4 Για ποιους λόγους δεν ήταν εύκολο να βρεθεί αυτός ο συμμαθητής; (2)
- 1.1.5 Πού συμπλήρωσε τα στοιχεία του ο Χρήστος; (2)
- 1.1.6 Για πόσα χρόνια καθόταν ο Χρήστος στο ίδιο θρανίο με τον Αχιλλέα; (1)
- 1.1.7 Πότε θα μπορέσει να συναντηθεί ο Χρήστος με τον Αχιλλέα; (1)
- 1.1.8 Μπορούν όλοι όσοι αναζητούν τους συμμαθητές τους να τους βρουν αμέσως; (1)
- 1.1.9 Πότε ξεκίνησε η ιστοσελίδα που σε βοηθά να βρεις τους παλιούς σου συμμαθητές; (1)
- 1.1.10 Νομίζεις ότι είναι δημοφιλής η ιστοσελίδα αυτή, και πώς το καταλαβαίνεις; (2)

1.2 Να βρεις συνώνυμα των παρακάτω λέξεων ή φράσεων στο κείμενο:

- 1.2.1 Αυτός που είναι μαθητής στην ίδια τάξη και στο ίδιο σχολείο με άλλον. (1)
- 1.2.2 Οι ξένες χώρες. (1)
- 1.2.3 Αυτός που υπάρχει από πολύν καιρό. (1)
- 1.2.4 Αυτός που έχει την ευθύνη για κάτι. (1)

- 1.3 **Να διαβάσεις προσεκτικά τις σημασίες που έχει το λήμμα "θυμάμαι " και να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν.**

θυμάμαι κ. θυμούμαι [μεσν.] ρ. μετβ. κ. αμετβ. αποθ. {θυμάσαι... / θυμήθηκα} (μετβ.) **1.** επαναφέρω στη μνήμη μου, αναπολώ: *θυμάται τα περασμένα και μελαγχολεί* ΣΥΝ. ενθυμούμαι ΑΝΤ. ξεχνώ **2.** διατηρώ στη μνήμη μου: *θα ~ για πάντα το καθάρó του βλέμμα || τον ~ να έρχεται κάθε μέρα στις 3.00 || θυμάσαι, όταν ήμαστε μικροί, που φεύγαμε από το σχολείο και πηγαίναμε σινεμά;* **3.** (αμετβ.) έχω μνημονικό, διαθέτω δυνατή μνήμη: *λόγω τής ηλικίας του αρχίζει να μη θυμάται.* Επίσης (λόγ.) **ενθυμούμαι** [αρχ.] {-είσαι...}. ΣΧΟΛΙΟ λ. αποθετικός. [ETYM. < μεσν. θυμοῦμαι < ἐθθυμοῦμαι < αρχ. ἐνθυμοῦμαι (βλ. λ.)].

[Γεωργίου Μπαμπινιώτη, Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Κέντρο Λεξικολογίας, Αθήνα 1988]

- 1.3.1 Τι σημαίνει η λέξη "θυμάμαι" σύμφωνα με τη δεύτερη σημασία του λήμματος; (1)
- 1.3.2 Τι σημαίνει η βραχυγραφία [μεσν.]; (1)
- 1.3.3 Ποια είναι η αντίθετη έννοια της λέξης "θυμάμαι" σύμφωνα με το λήμμα αυτό; (1)
- 1.4 **Να ξαναγράψεις τις παρακάτω προτάσεις συμπληρώνοντας τον σωστό τύπο του ουσιαστικού που είναι στην παρένθεση:**
- 1.4.1 Τα ... των εξετάσεων ήταν πολύ ικανοποιητικά. (αποτέλεσμα) (1)
- 1.4.2 Δεν κατάλαβα το περιεχόμενο του ... που μου έστειλες. (μήνυμα) (1)
- 1.4.3 Γιώργο άναψε τα ... σ' αυτό το δωμάτιο γιατί δεν βλέπω καλά. (φως) (1)
- 1.4.4 Το χρώμα αυτών των ... είναι πολύ παράξενο. (φόρεμα) (1)
- 1.4.5 Η επίδραση αυτού του ... θα είναι πολύ σημαντική για την οικονομία της χώρας μας. (γεγονός) (1)

[25]

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Να διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και να ολοκληρώσεις τις δραστηριότητες που ακολουθούν:

Διακοπές στο χωριό

Τα πιο ωραία καλοκαίρια της ζωής μου τα έχω περάσει στο χωριό του μπαμπά μου. Ονειρευόμουν όλο το χρόνο τις μέρες που θα περνούσα εκεί. Οι διακοπές μου κρατούσαν τρεις ολόκληρους μήνες (όσο και οι καλοκαιρινές διακοπές του σχολείου). Το χωριό δεν ήταν στην πραγματικότητα χωριό, αλλά μια περιοχή με μεγάλα αγροκτήματα, καθένα τους με ένα σπίτι μέσα. Σε ένα από αυτά έμενα κι εγώ, μαζί με την τεράστια οικογένεια της θείας μου, που με φιλοξενούσε, αλλά και τα υπόλοιπα ξαδέλφια μου που έρχονταν κι αυτά από την Αθήνα για διακοπές (και ο θείος και η θεία ήταν πολύ φιλόξενοι άνθρωποι).

Τι έκανε στο μυαλό μου αυτές τις διακοπές τόσο ξεχωριστές; Ήταν η μοναδική αίσθηση ελευθερίας μετά από τη ζωή στην πόλη με τις υποχρεώσεις του σχολείου που συνδυάζονταν με την αληθινή ζωή κοντά στη φύση. Οι θείοι και τα ξαδέλφια μου είναι γεωργοί και φυσικά δεν κάνουν διακοπές τα καλοκαίρια. Στις δουλειές που είχαν να κάνουν κάθε μέρα βοηθούσαμε κι εμείς που πηγαίνοντας στο χωριό ακολουθούσαμε με χαρά το πρόγραμμα αυτών των διακοπών εργασίας και χαράς. Γι αυτό το λόγο έχω μάθει πράγματα που οι περισσότεροι φίλοι μου που ζουν στην πόλη δεν ξέρουν σήμερα. Έχω μάθει να ξεχωρίζω πολλά φυτά, έχω αρμέξει, έχω φυτέψει, σκαλίσει και ποτίσει, έχω μαζέψει φρούτα και λαχανικά, κι ακόμα τα έχω πουλήσει στη λαϊκή. Κι επειδή στα διαλείμματα της δουλειάς περνούσαμε την ώρα μας κολυμπώντας και ψαρεύοντας, έχω κάνει άπειρες βουτιές από τα βράχια, έχω μανουβράρει βάρκα και έχω μαζέψει αχινούς και όστρακα. Η ζωή στη φύση είναι μια απίθανη εμπειρία.

Ελληνικά: Από το κείμενο στη λέξη, Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΜΕ, με αλλαγές

φωτογραφία από: [<agrotourismos.wordpress.com>]

2.1 Με βάση το παραπάνω κείμενο να σημειώσεις αν οι παρακάτω προτάσεις είναι Σωστές ή Λάθος.

- 2.1.1 Τα καλοκαίρια που πήγαίνα στο χωριό του μπαμπά μου ήταν τα ωραιότερα της ζωής μου. (1)
- 2.1.2 Οι διακοπές του σχολείου ήταν τρεις μήνες. (1)
- 2.1.3 Τα αγροκτήματα είχαν πολλά σπίτια μέσα. (1)
- 2.1.4 Ο θείος και η θεία μου είχαν μια πολύ μεγάλη οικογένεια. (1)
- 2.1.5 Στο αγρόκτημα έρχονταν και άλλα ξαδέλφια από όλη την Ελλάδα. (1)
- 2.1.6 Στο θείο και τη θεία μου άρεσε να μας φιλοξενούν στο σπίτι τους. (1)
- 2.1.7 Αυτό που μου άρεσε περισσότερο ήταν η αίσθηση ελευθερίας που ένιωθα όταν ήμουν στο αγρόκτημα. (1)
- 2.1.8 Πηγαίναμε για διακοπές και σε άλλα μέρη μαζί με το θείο και τη θεία μου. (1)
- 2.1.9 Πιστεύω ότι οι φίλοι μου που ζουν στην πόλη δεν ξέρουν να αρμέγουν. (1)
- 2.1.10 Έχω μάθει να ξεχωρίζω πολλά είδη ζώων. (1)

2.2 **Να γράψεις τους πлагιότιτλους/τίτλους για την πρώτη και δεύτερη παράγραφο του κειμένου.** (4)

2.3 **Να ξαναγράψεις τις παρακάτω προτάσεις συμπληρώνοντας τα κενά με το σωστό τύπο των αποθετικών ρημάτων που βρίσκονται στην παρένθεση.**

2.3.1 ... πολύ που σας γνώρισα, κυρία Ανδρέου. (χαίρομαι) (1)

2.3.2 Οι μαθητές ... για τη συμπεριφορά του συμμαθητή τους. (ντρέπομαι) (1)

2.3.3 Βρε Γιώργο, τι ...; Έχω πολύ καιρό να σε δω. (γίνομαι) (1)

2.3.4 Πώς ... ο παππούς σήμερα; (αισθάνομαι) (1)

2.3.5 Χτες το βράδυ ... να πάμε σινεμά. (σκέφτομαι) (1)

2.4 **Να ξαναγράψεις τις παρακάτω προτάσεις στον ενικό αριθμό.**

2.4.1 Τα ωραιότερα καλοκαίρια της ζωής μας τα περάσαμε στην Ελλάδα. (2)

2.4.2 Όταν ήμασταν μικρά παιδιά, παίζαμε κάθε μέρα. (2)

2.4.3 Οι θείοι μου και οι ξαδέρφες μου είχαν πολλές δουλειές στα χωράφια. (2)

[25]

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Να διαβάσεις την παρακάτω αφίσα και να ολοκληρώσεις τις δραστηριότητες που ακολουθούν:

Disneyland PARIS NEW GENERATION FESTIVAL

Κάντε την κράτησή σας τώρα και μέχρι 30 Ιουλίου και κερδίστε **30% έκπτωση*!!!**

ΔΩΡΕΑΝ διαμονή και είσοδος στα πάρκα για όλα τα παιδιά κάτω των **7 ετών**!!!**

ΚΛΙΚ ΕΔΩ

*Η προσφορά περιλαμβάνει διαμονή, πρωινό, εισιτήρια για τα πάρκα (ελάχιστη διαμονή: 2 νύχτες / μέγιστη: 6 νύχτες), για κρατήσεις από 2/4 έως 8/11 (σε ξενοδοχεία εντός πάρκου) και είναι διαθέσιμη κατόπιν ζήτησης. Δεν ισχύει για κρατήσεις γκρουπ και δεν συνδυάζεται με άλλες προσφορές εκτός από τη «δωρεάν διαμονή και είσοδος για όλα τα παιδιά κάτω των 7 ετών». Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε επικοινωνήστε με τους ταξιδιωτικούς μας συμβούλους.

**Η προσφορά ισχύει από 2/4 έως 8/11/2010 & υπόκειται σε όρους και προϋποθέσεις.

Travel Plan

[<<http://www.matfashion.com>>]

3.1 Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις, σύμφωνα με την παραπάνω αφίσα, χρησιμοποιώντας ολοκληρωμένες προτάσεις:

- 3.1.1 Ποιος είναι ο προορισμός του ταξιδιού αυτής της διαφήμισης; (1)
- 3.1.2 Εάν κάποιος ήθελε να πάει στην Disneyland πέρις στις 6 Απριλίου, ίσχυε αυτή η προσφορά; (1)
- 3.1.3 Τι περιλάμβανε το ταξίδι αυτό; (1)
- 3.1.4 Τα ξενοδοχεία στα οποία θα έμενε κανείς βρίσκονται μέσα στη Disneyland ή έξω από αυτή; (1)
- 3.1.5 Με ποιους έπρεπε να έρθει σε επαφή όποιος ήθελε περισσότερες πληροφορίες; (1)

3.2 Με βάση την παραπάνω αφίσα να σημειώσεις το σωστό γράμμα της μιας από τις δύο πιθανές απαντήσεις που δίνονται για την κάθε ερώτηση.

- 3.2.1 Ποια πρέπει να είναι η ηλικία ενός παιδιού για να μείνει στην Disneyland χωρίς να πληρώσει;
- A 8 χρονών
B 6 χρονών (1)
- 3.2.2 Για να παίρνατε έκπτωση μέχρι και 30% μέχρι πότε έπρεπε να κλείσετε τη θέση σας;
- A 30/6
B 30/7 (1)
- 3.2.3 Για πόσα βράδια, το λιγότερο, έπρεπε να μείνετε στην Disneyland για να ισχύει αυτή η προσφορά;
- A 2 βράδια
B 6 βράδια (1)
- 3.2.4 Ποια εταιρεία οργάνωνε αυτό το ταξίδι;
- A Η Disneyland Paris
B Η Travel Plan (1)
- 3.2.5 Από τι εξαρτάται η προσφορά αυτή;
- A Από την οικονομική κατάστασή σας
B Από όρους και προϋποθέσεις (1)

[10]

Βαθμοί 60

ΤΜΗΜΑ 2**ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ****ΕΡΩΤΗΣΗ 4**

Να διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω γνωστό κείμενο και να απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Τα τρία τέταρτα της πόλης ήταν ερείπια. Τις δύο τελευταίες βδομάδες η πόλη είχε αλλάξει κύριο τρεις φορές. Ο πληθυσμός είχε φύγει όπως μπορούσε.

Εκείνο τ' απόγευμα, η μάχη είχε φτάσει στο κορύφωμά της πίσω από το σιδηροδρομικό σταθμό, δηλαδή πίσω από κει που ήταν άλλοτε ο σιδηρόδρομικός σταθμός. Και οι δύο αντίπαλοι ήτανε γεροί. Ταμπουρωμένοι στα ερείπια των σπιτιών, πίσω από τοίχους όρθιους ακόμα ή μισογκρεμισμένους, σε υπόγεια που είχανε χωθεί κι είχανε στήσει πολυβόλα ...

Πίσω από έναν τοίχο αυτός γέμιζε το τουφέκι του κι έριχνε. Γέμιζε κι έριχνε όπως κι οι άλλοι. Τρία χρόνια περίπου έκανε την ίδια δουλειά: γέμιζε κι έριχνε.

- Θα βρέξει! Είπε ένας άλλος φαντάρος δίπλα του.

- Ναι; Και ξέχασες να πάρεις την ομπρέλα σου, ειρωνεύτηκε ο λοχίας.

Κάποιος γέλασε, μα το γέλιο του πνίγηκε από μια ριπή πολυβόλου που γάζωσε τον τοίχο. Ο φαντάρος που είχε πει πως θα βρέξει, έπιασε με τα δύο χέρια την κοιλιά του και διπλώθηκε στα δύο. Ο λοχίας έσκυψε από πάνω του, τον ξεδίπλωσε του έκλεισε τα μάτια, κάτι άλλο έκανε ακόμα, ύστερα τον παράτησε εκεί και ξανάπιασε το πολυβόλο του.

Στο μεταξύ, αυτός δεν είχε πάψει να γεμίζει και να ρίχνει.

Δύο τετράγωνα χωρίζουνε τους δύο αντιπάλους. Κάπου εκατό μέτρα.

Μια πινακίδα κλινικής, μ' έναν πράσινο σταυρό, έλεγε: ΗΣΥΧΙΑ.

- Κοιτάχτε κει! φώναξε κάποιος.

Την ώρα που χάλαγε ο κόσμος, σχεδόν στη μέση της απόστασης που χώριζε τους αντιπάλους, ένα παιδί! Ένα αγόρι ίσαμε 7-8 χρονών. Είχε βγει μές' από τα χαλάσματα. Στεκότανε σύρριζα στον τοίχο.

Για λίγα δευτερόλεπτα οι δυο αντίπαλοι σταματήσανε να ρίχνουν. Σα να είχε δοθεί το σύνθημα "Παύσατε πυρ!".

Μα δε βάσταξε πολύ αυτή η ανακωχή. Η μάχη ξαναφούντωσε. Και το παιδί πάντα εκεί, σύρριζα στον τοίχο. Τότε αυτός έπαψε να γεμίζει και να ρίχνει, άφησε το τουφέκι του, έπεσε με την κοιλιά στο χώμα κι άρχισε να σέρνεται προς το παιδί. Βροχή οι σφαίρες γύρω του ...

Κοίταζε το παιδί, που καθότανε πάνω στο κρεβάτι, στο βάθος του δωματίου. Το είχε πάει στο υπόγειο ενός σπιτιού που είχε απομείνει μισογκρεμισμένο, ένα τετράγωνο, περ' από κει που γινότανε η μάχη. Αργότερα θα το στέλνανε στα μετόπισθεν.

Μια σφαίρα τον είχε πάρει στο αριστερό μπράτσο καθώς σερνότανε προς το παιδί. Του κάνανε έναν πρόχειρο επίδεσμο.

Ήτανε πολύ παράξενο που γύρισε ζωντανός μαζί με το παιδί. Το λαβωμένο χέρι του τον έβγαλε έξω από τη μάχη.

Το παιδί καθότανε πάντα στο κρεβάτι και τον κοίταζε αμίλητο. Έριξε μια ματιά γύρω του: το σιδερένιο κρεβάτι, ο καναπές που καθόταν αυτός, ένα μπαούλο, κάτι καρέκλες, η μια σπασμένη, στον τοίχο δυο κάδρα που παρίσταναν τοπία. Και μια φωτογραφία, δυο πρόσωπα άντρας και γυναίκα, όρθιοι ο ένας δίπλα στον άλλον, χαμογελώντας.

Ποιος ξέρει ποιοι να μένανε εκεί και τι να είχανε γίνει!

- Έσωσα τη ζωή ενός παιδιού! Συλλογίστηκε.

Το κοίταξε. Πώς είχε απομείνει μοναχό του μέσα στα ερείπια; Δεν το είχε ρωτήσει τίποτα ακόμα. Ήταν αλαφιασμένο. Τα μάτια του σκοτεινά, αγριεμένα.

- Σίγουρα θα με προτείνουνε για μετάλλιο, σκέφτηκε.

Έκανε ζέστη. Έβαλε το χέρι του κι έτριψε το στήθος του. Συλλογίστηκε το σπίτι του, τους φίλους του, τις σπουδές του που τις είχε αφήσει στη μέση. Κοντολογίς, συλλογίστηκε

όλα αυτά που συλλογιούνται οι φαντάροι στον πόλεμο, εκτός από την κοπέλα που κάθεσαι και περιμένει ... Δεν υπήρχε γι αυτόν τέτοια κοπέλα.

- Έσωσα τη ζωή ενός παιδιού!

Τον πήρε ο ύπνος.

Δεν το είδε πάνω στο κρεβάτι σαν άνοιξε τα μάτια του. Ήταν αριστερά, στη γωνία, πίσω από το μπαούλο. Έπαιζε. Έπαιζε τον πόλεμο. Είχε πάρει το πόδι της σπασμένης καρέκλας και το είχε για τουφέκι, πίσω από το μπαούλο σαν πίσω από οδόφραγμα.

Δεν τον είδε που ξύπνησε. Και συνέχισε να παίζει τον πόλεμο. Το κοίταζε αυτός, ακίνητος, αμίλητος. Το είδε τώρα να μεγαλώνει, να γίνεται είκοσι χρονώ, να παίζει τον πόλεμο, τον αληθινό πόλεμο, όπως τον έπαιζε κι αυτός τρία χρόνια τώρα, όπως τον παίζανε εκατομμύρια άλλοι ...

- Έσωσα τη ζωή ενός παιδιού! συλλογίστηκε, μα τώρα ήτανε αλλιώτικος ο συλλογισμός του.

Στο δρόμο φασαρία, φωνές. Βγήκε να δει.

- Τι τρέχει; ρώτησε δυο φαντάρους που περνάγανε βιαστικοί.

- Τι θες να τρέχει; από στιγμή σε στιγμή το τετράγωνο θα τιναχτεί στον αέρα.

Υποχωρούμε!

Στάθηκε εκεί, καταμεσίς στο δρόμο.

- Τι κάθεται και χαζεύεις του λόγους σου; του φώναξε ένας ανθυπολοχαγός. Δεν πήρες είδηση τι θα γίνει; Εκτός αν θες ν' αυτοκτονήσεις.

Στεκότανε ακόμα εκεί.

- Έσωσα τη ζωή ενός παιδιού!

Τι παράξενα που ηχούσε μέσα του.

Ο ήλιος χαμήλωνε. Σε λίγο θ' άγγιζε τον ορίζοντα.

Δυο φαντάροι περάσανε δίπλα του. Πήγε μαζί τους.

[Αντώνης Σαμαράκης]

Ερωτήσεις:

- 4.1 Στο κείμενο, ο συγγραφέας δεν δίνει όνομα σε ανθρώπους ή πράγματα. Γιατί νομίζεις ότι το κάνει αυτό, τι θέλει να τονίσει; (3)
- 4.2 Σε πόσες σκηνές χωρίζεται η ιστορία αυτή και τι περιγράφει η κάθε σκηνή; (3)
- 4.3 Στην πρώτη σκηνή του κειμένου βρίσκονται δύο αντιθέσεις. Να αναφέρεις ποιες είναι καθώς και τη σημασία τους. (4)
- 4.4 Να γράψεις μια παράγραφο με θέμα: "Τι συμβολίζει η διάσωση του παιδιού για τον στρατιώτη". (περίπου 50 λέξεις) (10)

[20]

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Να διαβάσεις προσεκτικά το παρακάτω γνωστό ποίημα και να ολοκληρώσεις τις δραστηριότητες που ακολουθούν

ΙΘΑΚΗ

Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη,
να εύχεται να 'ναι μακρύς ο δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,
τον θυμωμένο Ποσειδώνα μη φοβάσαι,
τέτοια στον δρόμο σου ποτέ σου δεν θα βρεις,
αν μέν' η σκέψις σου υψηλή, αν εκλεκτή
συγκίνησις το πνεύμα και το σώμα σου αγγίζει.
Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,
τον άγριο Ποσειδώνα δεν θα συναντήσεις,
αν δεν τους κουβανείς μες στην ψυχή σου,
αν η ψυχή σου δεν τους στήνει εμπρός σου.

Να εύχεται να 'ναι μακρύς ο δρόμος.
Πολλά τα καλοκαιρινά πρωιά να είναι
που με τι ευχαρίστηση, με τι χαρά
θα μπαίνεις σε λιμένας πρωτοϊδωμένους·
να σταματήσεις σ' εμπορεία Φοινικικά,
και τες καλές πραμάτειες ν' αποκτήσεις,
σεντέφια και κοράλλια, κεχριμπάρια κι εβένους
και ηδονικά μυρωδικά κάθε λογής,
όσο μπορείς πιο άφθονα ηδονικά μυρωδικά·
σε πόλεις Αιγυπτιακές πολλές να πας,
να μάθεις και να μάθεις απ' τους σπουδασμένους.

Πάντα στον νου σου να 'χεις την Ιθάκη.
Το φθάσιμόν εκεί είν' ο προορισμός σου.
Αλλά μη βιάζεις το ταξίδι διόλου.
Καλύτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει·
και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί,
πλούσιος με όσα κέρδισες στον δρόμο,
μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.

Η Ιθάκη σ' έδωσε τ' ωραίο ταξίδι.
Χωρίς αυτήν δεν θα 'βγαίνες στον δρόμο
Άλλα δεν έχει να σε δώσει πια.
Κι αν πτωχική τη βρεις, η Ιθάκη δεν σε γέλασε.
Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες οι Ιθάκες τι σημαίνουν.

[Κωνσταντίνος Π. Καβάφης]

- 5.1 **Το ποίημα αναφέρεται στο ταξίδι προς την Ιθάκη. Ποια είναι αυτή η Ιθάκη, του ποιήματος;** (3)
- 5.2 **Το ποίημα αυτό έχει αισιόδοξο ή απαισιόδοξο μήνυμα και γιατί;** (2)
- 5.3 **Να διαβάσεις το παρακάτω κείμενο και να γράψεις ποιες είναι οι διαφορές και οι ομοιότητες του ταξιδιού του Οδυσσέα με το ταξίδι ενός ταξιδιώτη, όπως περιγράφεται στο ποίημα, αναφέροντας παραδείγματα όπου αυτό είναι δυνατόν.** (15)

Μετά την καταστροφή της Τροίας οι Έλληνες γύρισαν στην πατρίδα τους. Το ταξίδι όμως της επιστροφής του Οδυσσέα και των συντρόφων του κράτησε πολλά χρόνια και είχε πολλές περιπέτειες.

Στην αρχή πέρασαν από τη χώρα των Κικόνων, των Λωτοφάγων και των Κυκλώπων. Εκεί ο Οδυσσέας τύφλωσε τον Κύκλωπα Πολύφημο.

Στη συνέχεια πέρασαν από το νησί του Αιόλου, τη χώρα των Λαιστρυγόνων, το νησί της Κίρκης και το νησί της Καλυψώς. Τέλος, ο Οδυσσέας, αφού έχασε όλους τους συντρόφους του και τα καράβια του, έφτασε στη χώρα των Φαιάκων. Αυτοί τον βοήθησαν να επιστρέψει στην Ιθάκη.

Κατά τη διάρκεια αυτού του ταξιδιού ο Οδυσσέας είδε και γνώρισε πολλά από τους ανθρώπους, όπως γράφει ο Όμηρος στην αρχή της Οδύσσειας.

[20]

Βαθμοί 40

Σύνολο 100 βαθμοί